

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-49-02

*До реєстр. № 4598 від від 15.01.2021,
реєстр.№4598-1 від 02.02.2021,
реєстр.№4598-2 від 02.02.2021*

Верховна Рада України

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин на своєму засіданні 19 травня 2021 року (*Протокол № 32*) розглянув проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони проявів сексизму у суспільстві (реєстр. №4598 від 15.01.2021), внесений народними депутатами України Качурою О.А., Люботою Д.В. та іншими народними депутатами України, та альтернативні до нього проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» щодо визначення поняття “сексизм” (реєстр. № 4598-1 від 02.02.2021), внесений народними депутатами України Яковлевою Н.І., Михайлюк Г.О. та іншими народними депутатами України, і проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони проявів сексизму у суспільстві (реєстр. № 4598-2 від 02.02.2021), внесений народними депутатами України Кондратюк О.К., Корнієнком О.С., Потураєвим М.Р., Геращенко І.В., Железняком Я.І. та іншими народними депутатами України.

1. Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони проявів сексизму у суспільстві, **реєстр. №4598** розроблено з метою створення нормативного підґрунтя для заборони проявів сексизму у суспільстві.

Законопроектом пропонуються зміни до законів України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» та «Про рекламу» в частині визначення терміну «сексизм», заборони та оскарження сексизму тощо.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку від 14.05.2021 р. висловлює низку зауважень до проекту, зокрема зазначає, що запропоноване у проекті визначення терміну «сексизм» виглядає юридично недостатньо визначеним, містить оціночні судження, що може призвести до їх неоднозначного та довільного тлумачення на

практиці. На думку ГНЕУ, у разі необхідності, відповідні зміни щодо сексизму було б більш виважено внести до самого терміну «дискримінація за ознакою статі», який за своєю суттю охоплює поняття «сексизм».

Комітет з питань бюджету ухвалив рішення, що зазначений законопроект не має впливу на показники бюджетів. У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством.

Міністерство соціальної політики України підтримує даний законопроект із зауваженнями.

2. Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» щодо визначення поняття “сексизм”, **реєстр. № 4598-1** розроблено з метою удосконалення правового регулювання праводносин у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, протидії сексизму та імплементації у національне законодавство положень Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи CM/Rec (2019)1.

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» щодо визначення поняття «сексизм», закріпити заборону сексизму нарівні із дискримінацією за ознакою статі, а також віднести до повноважень Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини розгляд звернень про випадки сексизму.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку від 14.05.2021 р. враховуючи те, що альтернативний законопроект повторює концепцію основного законопроекту (реєстр. № 4598) головним чином повторює свої зауваження та, зокрема зазначає, що запропоноване у проекті визначення терміну «сексизм» виглядає юридично недостатньо визначеним, містить оціночні судження, що може призвести до їх неоднозначного та довільного тлумачення на практиці. На думку ГНЕУ, у разі необхідності, відповідні зміни щодо сексизму було б більш виважено внести до самого терміну «дискримінація за ознакою статі», який за своєю суттю охоплює поняття «сексизм». Також звертається увага, що реалізація законопроекту у разі прийняття може потребувати виділення додаткових коштів з державного бюджету.

Комітет з питань бюджету ухвалив рішення, що зазначений законопроект може призвести до збільшення видатків державного бюджету на забезпечення діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством.

Міністерство соціальної політики України підтримує даний законопроект із зауваженнями.

3. Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони проявів сексизму у суспільстві, **реєстр. № 4598-2** розроблено з метою створення нормативного підґрунтя для подолання проявів сексизму, закріплення вимоги щодо недопущення сексизму одним з напрямів

державної політики щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, реалізація відповідних рекомендацій з урахування існуючих законодавчих напрацювань у сфері запобігання дискримінації за ознакою статі.

Законопроектом пропонується внести зміни до законів України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про рекламу». Зокрема, закріпити поняття «сексизм», визначити, що державна гендерна політика ґрунтується, у тому числі, й на засадах заборони сексизму.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку від 14.05.2021 р. висловлює низку зауважень до проекту. Зокрема зазначається, що запропоноване визначення терміну «сексизм», виглядає недосконалим, адже містить оціночні судження, що в свою чергу, може призвести до його неоднозначного та довільного тлумачення на практиці, що є неприпустимим. Вживання в законі таких виразів не відповідає принципу юридичної визначеності як складової конституційного принципу верховенства права. Також зазначається, що реалізація законопроекту у разі прийняття може потребувати виділення додаткових коштів з державного бюджету. Також ГНЕУ звертає увагу, що текст законопроекту потребує усунення техніко-юридичних недоліків.

Комітет з питань бюджету ухвалив рішення, що зазначений законопроект є таким, що має вплив на показники державного бюджету (може призвести до збільшення видатків). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Міністерство соціальної політики України підтримує даний законопроект із зауваженнями.

Під час розгляду зазначених законопроектів на засіданні Комітету зверталась увага, що у 2019 році Комітет Міністрів Ради Європи ухвалив Рекомендацію CM/Rec (2019)1 щодо запобігання та протидії сексизму, в якій вперше на міжнародному рівні закріплено визначення поняття «сексизм». Законопроект реєстр. №4598 повністю відтворює зазначене визначення, натомість проектом реєстр. №4598-1 зазначене визначення адаптоване до українського законодавства, що відрізняє його від двох інших законопроектів. Також принципово відрізняє проект 4598-1 від альтернативних проектів покладення моніторингу дотримання і оцінки заходів з ліквідації сексизму в публічному та приватному житті на Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Представник Міністерства соціальної політики України повідомила про підтримку міністерством усіх трьох законопроектів та висловила основні зауваження до них, зокрема, щодо необхідності уточнення визначення терміну «сексизм» з урахуванням, що сексизм є одним з проявів насильства за ознакою статі, доповнення статті 3 Закону України «Про забезпечення рівних прав та

можливостей жінок і чоловіків» напрямом щодо запобігання та протидії всім проявам насильства за ознакою статі, в тому числі сексизму та сексуальним домаганням, а статтю 6 даного Закону залишити без змін.

Представник офісу Урядової уповноваженої з питань гендерної політики повідомив, що Урядова уповноважена підтримує ідею, закладену у всіх трьох законопроектах та пропонує звести їх в єдиний проект з урахуванням зауважень ГНЕУ та Мінсоцполітики.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує ідею, закладену в законопроектах, але вважає, що вони потребуватимуть доопрацювання до другого читання і це варто робити взявши за основу проект реєстр. №4598-1.

За підсумками обговорення Комітет ухвалив рішення:

рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у першому читанні:

проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» щодо визначення поняття “сексизм” (реєстр. № 4598-1 від 02.02.2021), внесений народними депутатами України Яковлевою Н.І., Михайлюк Г.О. та іншими народними депутатами України, прийняти за основу;

проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони проявів сексизму у суспільстві (реєстр. №4598 від 15.01.2021), внесений народними депутатами України Качурою О.А., Люботою Д.В. та іншими народними депутатами України, відхилити;

проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони проявів сексизму у суспільстві (реєстр. № 4598-2 від 02.02.2021), внесений народними депутатами України Кондратюк О.К., Корнієнком О.С., Потураєвим М.Р., Геращенко І.В., Железняком Я.І. та іншими народними депутатами України, відхилити.

Співдоповідачем з цих питань визначено Голову Комітету Лубінця Д.В.

Голова Комітету

Д.В. ЛУБІНЕЦЬ

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ЛУБІНЕЦЬ ДМИТРО ВАЛЕРІЙОВИЧ

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000056B95E006410C901

Дійсний до: 02.11.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 04-25/3-2021/167650 від 24.05.2021

514082